

ذهبی، محمد بن احمد، ۶۷۳ - ۷۴۸ قمری
zahabī, mohammad ebn-e ahmad (1275 - 1348)

چاپ: با عنوان «معرفة القراء الكبار»، قاهره، ۱۳۸۷ق
شرح و حواشی:

۱- ذیل طبقات القراء؛ ابن مکتوم، احمد بن عبدالقادر (۶۸۲-۷۴۹)

قیم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۵۰/۱ عکسی

آغاز: بسمله. قال الشيخ ... الحمد لله و سلام على عباده الذين
اصطفى و اشهد ان لا اله الا الله

نسخه اصل: در یکی از کتابخانه های استانبول ترکیه؛ خط: نسخ،
بی کاه؛ تا: قرن ۱۰ یا ۱۲۲؛ گ (۱-۱۲۲)، ۲۷ سطر [عکسی ف: ۴-۹۸]

● الطبقات الكبرى / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی
tabaqāt-ul kubrā

ابن سعد، محمد بن سعد زهری، ۱۶۸ - ۲۳۰ قمری
ebn-e sa'd, mohammad ebn-e sa'd-e zohrī (785 - 846)

این کتاب در شرح حال پیغمبر اسلام است ابتداء شرحی از اقوام
عرب و از انبیاء بنی اسرائیل دارد تا به ابن حضرت می پیوندد و
بعد از خاندان و اجداد پیغمبر بحث می کند و سپس به زندگانی
پیغمبر می رسد و از بدو زندگی و دوره جوانی و حوادث ایام و
غزوات او تا گاه مرگ صحبت می کند. نویسنده سعی بر آن
دارد که مطالب را با اخبار صحیحه بیاورد.

چاپ: در اکرآباد، محقق: سخاو وهور و فتش و لیبرت
و ستراستین و بروکلن، ۱۲۳ص، ۱۳۰۸ق.

[دنا ۲۹۳/۷ (۱۵ نسخه)؛ بروکلن ۱۳۶/۱ ذیل ۲۰۸/۱؛ ترجمه عربی ۱۹/۳؛
فهرست ظاهره تاریخ ۶۶۵۰۲؛ فهرست قرطای ش ۶۲۰۶ تا ۶۲۱۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۵۹-ف

نسخه اصل: شهید علی پاشا ۱۹۰۵. جزو ششم؛ بی کاه، تا: با تاریخ
۵۲۹ق؛ با سماع مورخ ۵۲۹ق، در فهرس معهد المخطوطات
العربية، التاريخ ش ۵۲۲ از این نسخه و در ش ۱۱۳۲ از نسخه کهن
احمدیه زیتونه توش با سماع ۵۳۳ جزو ۶ و ۷ یاد گشته است.
[فیلمها ف: ۳-۳۸]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۲۴

آغاز: بسمله، اخبرنا الشيخ ابو محمد عبد الله بن دهبيل بن علي بن
منصور؛ انجام: فقال جبريل نهنيك يا رسول الله و هناه المسلمون.
جزء اول تا رابع؛ خط: نسخ کهن، کا: محمد اسماعيل بن حسن
بن علي بن حسين هرقلی، تا: ۶۷۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، ۳۰۳گ، ۱۷
سطر (۱۲/۵x۱۷)، اندازه: ۱۶/۵x۲۴/۵سم [ف: ۷-۳۶۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۵۵-ف تا ۶۰۵۷-ف، ۶۱۶۲-ف

نسخه اصل: طویقبو سرای احمد ثالث 3, 11, 2835/1 جزو ۱ و
۳ و ۱۱؛ بی کاه، بی تا [فیلمها ف: ۳-۱۹۴ و ۲۰۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۲۶۰-ف تا ۴۲۶۴-ف

● طبقات فقهاء اليمن / تراجم / عربی

tabaqāt-u fuqahā'-il yaman

جعدی، عمر بن علی، ۵۴۷ - ۵۸۶ قمری
jo'dī, 'omar ebn-e 'alī (1153 - 1191)

از نخستین آثار است که درباره طبقات فقهای شافعیه یمن
نگاشته شده است.

چاپ: با تحقیق فزاد سید، ۱۹۵۷م

قیم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۳/۲ عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي ألهمنا لحمده و أفهمنا لسؤاله و قصده

نسخه اصل: مکتبه شیخ مشرف بن عبدالکریم در تعز یمن؛ خط:
نسخ، بی کاه، تا: ۱۱۹۷ق؛ ۷۶ص (۱۱-۸۶)، ۲۰ سطر [عکسی ف: ۴-۱۲۹]

● الطبقات في الاسماء المفردة من اسماء العلماء و

اصحاب الحديث = الاسماء المفردة / رجال / عربی

at-tabaqāt fi-l asmā'-il mufrada min asmā'-il 'ulamā'
wa aṣḥāb-il ḥadīṭ = al-asmā'-ul mufrada

بردجی، احمد بن هارون، ۲۳۰ - ۳۰۱ قمری
berdjī, ahmad ebn-e hārūn (846 - 914)

در نام صحابه و تابعین و محدثان. به ترتیب طبقات که بغدادی از
آن به «الاسماء المفردة من رجال الحديث» یاد کرد.

آغاز: بسمله. قال الامام الاوحد ابوالقاسم سامان بن ناصر
الانصاری فما اجاز لی روايته عنه من مسموعاته [عن] الحافظ
ابوصالح احمد ... [عن] ابوبکر احمد بن هارون بن روح البردعی
البردجی بالاهاوز سنة ثمانین و مائین. قال: الطبقة الاولى من
الاسماء المفردة و هو اصحاب

چاپ: دمشق، محقق: سکینه الشهابی، مکتبه طلاس للدراسات
و الترجمة والنشر، ۱۶۷ص، ۱۴۰۸ق.

[هدیه العارفین ۵۶/۱ بردجی؛ زرکلی ۲۶۵/۱ بردجی]

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه: ۳۵۳/۳ بخش ۳

کوپرلی ۱/۱۱۵۲؛ بی کاه، تا: قرن ۷؛ ۱۱گ (۱۶۵-۱۷۵) [ف: ۱۵۱]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۹۲/۳ عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: عن عبدالرزاق، مات بمصر. تم الكتاب و
الحمد لله رب العالمین. و صلى الله على سيدنا محمد ...
خط: نسخ کهن، بی کاه، تا: ۲ یا ۳ ربيع الاول ۶۲۲ق؛ سپس «ذیل» آن
از ابو عبدالله حسین بن احمد؛ ۱۸ص (۳۲۹-۳۴۶) [عکسی ف: ۲-۲۴]

● الطبقات في ذكر العلماء و علمهم و مصنفاتهم و التناء عليهم
الزهر في أعيان العصر

● طبقات القراء المشهورين / تراجم / عربی

tabaqāt-ol qurrā'-il maṣḥūrīn

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و دو؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276260

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۳

شهری آراسته دیدم چو بهشت xx مردمانش همه پاکیزه سرشت
انجام: عبرت این شیوه از او یاد بگیر xx سر بنه در قدم یار
بمیرسز بده تا که بسامان برسی xx جان بده تا که بجانان برسی
[دنا ۴۲۲/۷؛ نسخه‌های منزوی ۲۹۹۹/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۰۴۹۱/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم،
تا: ۱۳۲۲ق؛ ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰×۱۳سم [ف: ۹-۳۰۵]

۲. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه: ۶۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن میرزا مصطفی شیخ الاسلام
(مراغی)، تا: ۱۳۲۳ق، جا: مراغه؛ جلد: مقوا، ۱۰گ، ۱۴ سطر،
اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۱۷۲]

● عبرت نامه = عبرت المشایخ / ادبیات / فارسی

'ebrat-nāme = 'ebrat-ol mašāyex

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۳۴/۲۷

یا ترجمانی قصیده و عظیمه سینیه یا «عیاذیه غیر عنادیه»؛ بی کا، تا:
۱۲۹۴ق؛ جلد: روغنی مذهب، ۲۸ص (۵۵۲-۵۷۹)، ۱۱ سطر
(۱۱×۶)، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۱۴-۳۶۹۰]

← عبرت نگار < عزت نگار در ستایش علماء درایت نثار

● العبر فی خبر من غیر / تاریخ / عربی

al-'ibar fī xabar-i man ḡabar

ذهبی، محمد بن احمد، ۶۷۳ - ۷۴۸ قمری

zahabī, mohammad ebn-e ahmad (1275 - 1348)

تاریخ تألیف: ۱۷ ذیحجه ۷۱۵ق

تاریخ حوادث و وقایع جهان اسلام است به ترتیب تاریخی از
اول هجرت حضرت پیامبر (ص) تا سال ۷۰۰ ق. ذهبی در آغاز
می‌نویسد: «هذا تاریخ مختصر علی السنوات اذکر فیہ ما قدر لی
من اشهر الحوادث و الوقیات. مما یتعین علی الذکی حفظه و
ینبغی للطالب ضبطه و یتحتم علی العالم احضاره».

آغاز: الحمد لله ممیت الاحیا و محیی الاموات و مبدی الاشیا و
مید البریات و منزل القرآن و مجزل العطایا ...

انجام: و قد انتهى ما اردت ابراده من كبار الحوادث و اکابر
الناس من العلماء و الرواة و الاعیان فاسأل الله المنان بفضله علی
عباده ان یغفر لی زلتی ... و لمن نظر فی هذا الكتاب و دعا لی
بالعفو و العافیة.

چاپ: الکویت، وزارة الارشاد، تحقیق فؤاد سید و صلاح الدین
المتجدد، در ۳ جلد، ۱۹۶۱-۱۹۶۳م، ۵ج؛ بیروت، دار الکتب

جلد: تیماج، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۳×۱۳/۵سم [ف: ۵-۳۱۳]
۲۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۲۹/۲
جنگ شعراى فارسی با عبرت نامه ملك الشعراء و پند پدری به
پسر خود هر دو به نظم؛ بی کا، بی تا [ف: ۳-۵۶]
تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۴۶۶۲/۳
آغاز: برابر؛ انجام: از خلوتیان اثر نیایی xx و ز دریانشان ؟ بدر
نیایی
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ اندازه: ۲۴/۶×۱۶سم [ف: ۷-۴۸۴]
تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۲/۳
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ۱۴۴ص (۶۸۷-۵۴۴) [ف: ۳-۲۵۹]
تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: کلیات ۱۶۹
بی کا، بی تا [نشریه: ۲-۸۸]

● عبرت نامه / شعر / فارسی

'ebrat-nāme

عبرت نائینی، محمد علی، ۱۲۴۵؟ - ۱۳۲۱ قمری

'ebrat-e nā'inī, mohammad 'alī (1830 - 1903)

منظومه‌ای است فکاهی به خط خود او که در سال ۱۳۱۲ شمسی
که مقیم ونک بوده است سروده و به دوستان شاعر خود که
ساکن تهران بوده اند فرستاده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۳۴۵/۲

آغاز: رفیق مهربان من عظامی xx شفیق مهربان یارگرامی؛ انجام:

برین الفاظ مستهجن چو بینند xx ازو معنای مستحسن گزینند

خط: نستعلیق و نسخ و شکسته نستعلیق، کا: = مؤلف، ۱۳۱۲ش؛

جلد: مقوایی، ۳ص (۱۵-۱۸)، اندازه: ۲۳×۱۵/۳سم [ف: ۷-۸۲۰]

● عبرت نامه / شعر / فارسی

'ebrat-nāme

معجون مراغی، رضا قلی میرزا بن ملک قاسم، ق ۱۴
قمری

(- majnūn-e marāqī, rezā qolī mīrzā ebn-e malek qāsem -
20c)

مثنوی عشقی و اخلاقی که برخی غزل‌هایی نیز در آن جای داده
شده و در حدود ۲۷۰ بیت می‌باشد تخلص شاعر در چند جا
«عبرت» آمده ولی این مثنوی به «رضاقلی معجون مراغی» تعلق
دارد زیرا که در هر دو نسخه حاضر و نیز چاپ سنگی سال
۱۳۳۴ق در تبریز هر دو مثنوی به دنبال هم آمده و اگر از او
نبوده تصادف عجیبی است که در هر سه مورد با هم آمده و
جمع شده است. درباره «عبرت» هم شاید بتوان گفت رضا قلی
میرزا تخلص ابتدایش «عبرت» بوده و بعد به «معجون» تغییر داده
است. (طیار مراغی)

آغاز: از قضای فلک بی بنیاد xx گذرم سوی صفاهان افتاد /

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و دو؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276260

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۳